

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK). JUNE 27, 1946

STEVILKA (NUMBER) 126

KONFERENCA ZAVRGLA RUSKI PREDLOG GLEDE TRSTA

SOVJETSKE OBLASTI V AKCIJI PROTI TOVARNIŠKIM RAVNATE- LJEM, KI SO SLEPARILI VLADO

MOSKVA, 26. junija—Vsi sovjetski časopisi so danes objavili obširna poročila, da je ministrstvo za državno kontrolo podvzelo odločno akcijo za prosekucijo tovarniških ravnateljev, inženirjev in računskih izvedencev, ki so s ponarejevanjem produkcijskih poročil prejemale nepostavne bonuse, poneverjali tovarniško imovino ter si državno lastnino priuščali za svojo lastno rabo.

Velikopotezna akcija sovjetskih oblasti obsega velika industrijska podjetja širom Sovjetske zveze, med katerimi so nekatera, ki se nahajajo daleč na vzhodu, v sibirskem mestu Tomsk.

Potvorjena poročila o produkciji, temelj večine obtožnic

Poročila navaja številne primere, v katerih so tovarniški ravnatelji, produkcijski upravitelji in računski izvedenci načrtovali predložiti vladi potvorjena produkcijska poročila, z namenom, da prejmejo izplačilo nelegalnih bonusov. V drugih primerih so se posamezniki enostavno polastili denarja in blaga.

En primer se tiče upravitelja sovjetske tovarne za izdelovanje Diesel strojev, ki je pri sestavi inventarja zvišal cene odvisnim kosom, ki so bili producirani lastni, na kateri način mu je bilo mogoče na podlagi krivega produkcijskega poročila razdeliti velike bonuse.

Drug slučaj se je primeril v enem izmed premogovnikov državnega premogovnega trusta, kjer se je na sličen način izplačal bonus, ki ni odgovarjal aktualni produkciji.

Oblasti odkrile sleparije v državnih podjetjih vseh vrst

Poroča se dalje, da so glavni inženir, upravitelj in računski izvedenec kovinske tovarne v Dnepropetrovsku sestavili krimi v produkciji poročilo s tem, da so v poročilo vključili opremo, ki je bila narejena pred vojno.

Upravitelj avtomobilske tovarne v Kateku je obtožen, da je v produkcijsko poročilo dal pokvarjene in zavržene izdelke.

Upravitelj državne organizacije za nabavo mesa in mleka v novosibirski provinci so obtožili, da so ponarejali podpise delavcev in si prilastili blago, ki ga imeli dobiti delavci.

Proti upravitelju in glavnemu inženirju gradbenega trusta št. 11 za letalsko industrijo je narejena obtožba, ker sta poročala, da sta leta 1945 porabila 2 gradnjo stanovanj v obsegu 11.000 kvadratnih sežnjev, do česar gradbeno delo dejansko ni bilo dovršeno. Oba sta na podlagi nerazpisane poročila dobila državni bonus, od katerega nista bila upravičena.

Cetrtjuljska slavnost
Na večer praznika Neodvisnosti 4. julija bo v mestnem stadionu velika prireditev, spušcanje raket, umetnega ognja, godba, predstava v spomin 150-letnice Clevelanda in vse mogoče druge stvari. Vstopnina je prosta in 80.000 sedežev čaka tiste, ki bodo prvi tja prišli, da jih zasedejo.

Varnostni svet zopet rešil kožo generala Franca

Predlog za prelom
odnošajev poražen s
7 glasovi proti 4

NEW YORK, 26. junija—Varnostni svet Združenih narodov je na svoji ponedeljkovi seji s sedmimi glasovi proti štirim porazil predlog, glasom katerega bi se vsi narodi, ki pripadajo Združenim narodom urgirali, da prelomijo diplomatske odnose s fašističnim režimom generala Franca v Španiji.

Ta akcija pomeni, da špansko vprašanje, katero je sprožila Poljska ne bo moglo več priti na dnevni red do snidenja splošne zbornice Združenih narodov prihodnjega septembra.

Za prelom diplomatskih odnošajev s Francem so glasovali Sovjetska zveza, Francija, Poljska in Mehika, proti prelomu pa so glasovali Britanija, Amerika, Kitajska, Avstralija, Brazilija, Egipt in Nizozemska.

PODRUŽ. ŠT. 39 SANS

Jutri večer ob osmih se bo vršila redna mesečna seja podružnice št. 39 SANS v navadnih prostorih v Slovenskem narodnem domu. Društveni zastopniki in člani podružnice so vabljeni, da se važne seje udeležijo polnoštevilno.

Fotić postal poslanik Srbije, ne pa Jugoslavije, priča Grol pri izdajniškem procesu

BELGRAD, 25. junija—Včeraj je nastopil kot priča za prosekucijo pri izdajniškem procesu bivši podpredmier Milan Grol, ki je sedaj vodja opozicije.

Medtem ko je Grol zanimal trditve prosekucije, da je zamejstva vlada dajala četnikom navodila za boj proti partizanom, pa je glede bivšega jugoslovanskega poslanika Konstantina Fotića v Washingtonu izjavil, da je po vstopu Jugoslavije v vojno postal dejanski poslanik Srbije, ne pa Jugoslavije.

Grol je Fotićevo postopanje pripisoval njegovi mržnji proti Titu in pa vse-srbskim tendencam med voditelji ameriških Srbov.

“Ako vas pravilno umem,” je rekel državni tožilec, “resnični vzrok za nesoglasje v vladi ni bilo vprašanje partizanstva pro-

Armada objavila poročila vojnih žrtev; 3,004 mrtvih v okraju, 16,828 v državi Ohio

Vojni departament je včeraj v Washingtonu podal poročilo o armadnih izgubah od 27. maja 1941, ko je bila objavljena pred-sedniška deklaracija stanja nujnosti, pa do 31. januarja 1946, iz katerega je razvidno, da je med padlimi in pogrešanimi v okraju Cuyahoga 3,004 mož, država Ohio pa da je izgubila skupno 16,828 mož.

Skupne izgube armade v označeni dobi znašajo 308,978. Izgube okraja Cuyahoga so večje kot katerega drugega

Demagogija v senatu proti zakonu O. P. A.

WASHINGTON, 26. junija—Senator W. Pee Daniel iz Texasa, “hillbilly godbenik,” ki slovi radi svoje demagogije, je danes pričel “filibuster” proti zakonskemu načrtu OPA in izjavil, da bo govoril tako dolgo, dokler bo treba, da prepreči glasovanje.

Daniel je rekel, da ima na rokah dovolj materiala, da bo z govorom nadaljeval do ponedeljka. Dostavil je, da ne bo odnehal, dokler ne bo kontrola cen totalno odpravljena.

VELIK POŽAR V NEW-YORSKEM PRISTANIŠČU

NEW YORK, 26. junija—Včeraj zjutraj je izbruhnil požar na kolodvoru na Staten Island v newyorškem pristanišču, ki je uničil več velikih poslopij ter napravil za okrog dva milijona dolarjev škode. Ogenj se je razširil kot bi trenil ter povzročil med ljudmi silno paniko. Življenjske izgube tri osebe, okrog 30 pa jih je bilo omamljenih ali poškodovanih.

90 stopinj vročine

Včeraj je bilo v Clevelandu pošteno vroče—toplomer je splezal do 90. stopinje in neugodje je povečala soparica, ki je značilna za kraje ob Velikih jezerih. Za danes obeta vremenski urad nekoliko manj vlage v zraku.

4 UTONILI TEKOM VIHARJA NA JEZERU

MILWAUKEE, Wis., 25. junija—Tekom viharja na jezeru Michigan so včeraj utonile štiri osebe, ko se je potopila neka jadralnica. Med mrtvimi je ladje-delničar Leatham Smith, star 62 let. S plavanjem v pet milj oddaljeno pristanišče, ki je trajalo šest ur, se je rešila Smithova 19-letna hči Patricia.

POROKA

Mr. in Mrs. John Zalar, 15504 Holmes Ave., naznanjata, da se bosta v soboto, 29. junija poročila njih hčerka Elsie in Mr. Karl Može, sin Mrs. Može, 657 E. 159 St. Poročni obredi se bodo vršili ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Marije Vnebovzete in sorodniki ter prijatelji so vabljeni, da se udeležijo. Novoporočencema naše čestitke!

V CHICAGO

Mr. August Kristančič, 3408 W. 63 St., je odšel za dva tedna na obisk v Chicago, Ill. Tam bo obiskal prijatelje in znance ter tudi Swift Co. Želimo mu obilo zabave in razvedrila ter srečen povratek!

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Chicago. — Zadnjo soboto sta se poročila Milan Renar in Pauline Paranich.

Toronto, Kanada. — V Timinsu, Ontario, je bil pri delu v zlatem rudniku ubit Frank Lavrič, star 49 let, doma iz Loškega potoka. Bil je tako zmečkan, da je ležal v zaprti krsti na mrtvaškem odru. V starem kraju zapuščal ženo, tri otroke, starše, dve sestri, v Franciji pa dva brata. Njegov sin je padel pri partizanih.

Molotov je pripravljen pristati na 'dvojno' suverenost

Izjavlja, da je avtonomen Trst pod Jugoslavijo edina alternativa; Byrnes vztrajno podpira Italijo

PARIZ, četrtek 27. junija—Verodostojni viri so danes zjutraj poročali, da je svet zunanjih ministrov zavrzel ruski predlog, glasom katerega bi Trst bodisi prišel pod dvojno suverenost ali pa pod suverenost Jugoslavije kot avtonomna edinica jugoslovanske zvezne republike.

(Kaj je mišljeno pod izrazom “dvojna suverenost”—bodisi, da bi Trst prišel pod skupno jugoslovansko-italijansko upravo ali pa pod upravo Jugoslavije in Združenih narodov—poročilo ne pove v detajlu.—Op. uređ.)

Sovjetski zunanji minister Molotov je podal svoj predlog, ki predstavlja edino koncesijo, na katero je Rusija pri volji pristati, na večerni seji ministrskega sveta.

Byrnes za izročitev vprašanja mirovni konferenci

Tik pred odgodenjem triurne konference, ki se je razšla malo po polnoči, je ameriški državni tajnik Byrnes izjavil, da ako konferenca vprašanja ne bo sposobna rešiti, naj bi se predložilo mirovni konferenci 21 narodov, ki se ima sniti prihodnji mesec.

Molotov je odgovoril, da bi bila velika napaka, ako bi se dopustilo, da bo vprašanje Trsta ogrožalo uspeh mirovne konference.

Molotov je pri predložitvi alternativnih predlogov izjavil, da je Rusija nasprotna načrtu za internacionalizacijo Trsta, katerega je predlagal francoski premier in zunanji minister Bidaul.

Večerna seja, ki je bila prva taka seja na tekoči konferenci, je bila sklicana po Molotovu in vršila se je v Byrnesovem uradu v Luksemburški palači.

Molotov očividno razočaran nad akcijo konference

Sovjetski zunanji minister je bil očitno razočaran nad akcijo svojih kolegov glede njegovih alternativnih predlogov. Britski in ameriški viri pravijo, da ju je podal kot važni koncesiji, o katerih je bil prepričan, da ju bodo ostali ministri sprejeli brez obotavljanja.

Na člane britske delegacije je Molotov napravil očitni vtis in nekateri so rekli, da utegne njegov predlog po pardnevnih razgovorih dovesti do sporazuma.

Molotovo stališče dokazuje po mnenju teh britskih delegatov očitno željo, da bi konferenca prišla do neke vrste kompromisne rešitve glede tega vprašanja, ki je glavna ovira sporazuma za mirovno pogodbo z Italijo.

Trst je še vedno glavna sporna točka na konferenci. Byrnes je od vsega začetka vztrajal, da Trst ostane italijanski, medtem ko je Molotov zahteval da se ga odstopi Jugoslaviji.

Značilno poročilo sovjetske agencije “Tass” iz Pariza

MOSKVA, 26. junija—Brzjavka uradne sovjetske agencije “Tass” iz Pariza, je danes ja-

vila, da se problema Trsta ne da rešiti na noben drug način, kakor da se upošteva interese Jugoslavije.

Poročilo sovjetske agencije se tolmači kot ponoven izraz sovjetske odločnosti, da se prizna zahteva Jugoslavije za Trst in Julijsko krajino.

Omenjeno poročilo iz Pariza pravi, da politični opazovalci in časopisi vprašujejo: “Kaj je vzrok za počasni tempo pariških pogajanj?”

“Izraža se prepričanje,” nadaljuje poročilo sovjetske agencije, “da je vzrok temu očitno trmoglavost Amerikancev in Angležev glede tržaškega vprašanja, katerega mnogi listi smatrajo za ključni problem, ne le mirovne pogodbe z Italijo, temveč tudi sedanje konference sveta zunanjih ministrov.”

ZA OTROŠKO BOLNICO

V našem uradu so za otroško bolnico izročili prispevke sledeči: Matt Sustarsich, 1293 E. 55 St., ponovno \$1; Mr. in Mrs. Joe Misic, 1111 E. 72 St., sta darovala \$10. Mrs. Mary Guzeli, 1090 E. 66 St., katere najmlajši brat je padel v bitki, je darovala \$5 v imenu svojega moža Franka in \$5 v svojem imenu. V imenu vojnih sirot, ki iščejo zdravlja, izrekamo našo iskreno zahvalo vsem zavednim prispevateljem v fond za otroško bolnišnico.

NA OPERACIJI

V University bolnišnico se je podala v svrhu operacije poznana Jean Čopič iz 694 E. 159 St. Želimo ji skorajšnje popolno okrevanje!

Nov grob

MARY LESKOVEC

Kot smo včeraj poročali, je včeraj zjutraj preminila v bolnišnici sv. Aleksa Mary Leskovec, stara 70 let. Stanovala je na 706 E. 155 St. Doma je bila iz vasi Hlovice, fara sv. Trije Kralji na Notranjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 34 leti. Bila je članica društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, sv. Janeza Krstnika št. 71 ABZ in Altarnega društva Marije Vnebovzete. Tukaj zapuščala žalujočega soproga Antona, sina Mathew v Rock Springs, Wyo., in dva brata, Johna v Clevelandu in Jacka v Lemontu. Sinova Lawrence in Anton ter hči Mrs. Mary Zust so pred časom umrli. Pogreb se bo vršil v soboto ob 10:30 uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete in nato na sv. Pavla pokopališče.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$3.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

ZACETEK "POPOLNEJŠE UNIJE"

Cetrti julij, ki ga obhajamo prihodnji teden, je primeren dan, ob priliki katerega si priključimo v spomin dvajset let nesloge, kompromisov in urejevanja ter prilagodevanja razmeram, ki jih je prinesel s seboj čas, ko je bila sprejeta naša Izjava neodvisnosti in končna ratifikacija ustave Zed. držav. Priključujoč si v spomin ono 12-letno dobo, ko se je snovala vlada ljudstva, iz ljudstva in za ljudstvo, imajo Amerikanci priliko spoznati, da je potrebno imeti malo več potrpljenja z vprašanji radi katerih nastajajo zastoji in argumenti v skupini Zdr. narodov. Tudi naših trinajst držav je šlo skozi dobo ostrih in žgočih debat iz katerih se je končno skristalizirala vlada, ki je odgovarjala večini ljudstva. To pa so mogli doseči le, ker so bile sile, ki so bile za odcepitve od Anglije močnejše nego one, ki so skušale ljudstvo deliti.

Celo v onih prvih dneh republike so bili torej prebivalci te dežele Amerikanci in v svojem bistvu, dasi so bili pretežno angleškega porekla. In ko pravimo Amerikanci mislimo s tem mešanico, iz katere sestoji narod v tej deželi danes. — Škotje, Francozi, Nemci, ter Črnci—so si kot Britanci—tudi že zgodaj pričeli tkati svoj vzorec kulture in ljudskih običajev, kar se je polagoma vse zlivalo v skupno novo življenje in ameriški vzorec, katerega ni moglo razdeliti trenje ekonomskih in sekcijskih interesov. Kolonisti drugih narodnosti, ki so sledili prvim naseljenikom iz Finske, Danske, Norveške, Poljske, Portugalske, Rusije, Španije, Švice, ter Ukrajine, so bili tu kot prednje straže poznejših naseljevanj, ko so prihajali priseljenci v trumah in tako pomagali ustvariti narod, ki vključuje ljudi vseh narodnosti in izvorov ter veroizpovedanj v svetu.

V onih prvih dneh naše zgodovine je tudi že obstajal tujejezičen tisk, kar je razvidno iz pripovedi o nekem nemškem tiskarju, ki je naznanil ratifikacijo Izjave Neodvisnosti v svojem malem listu "Staatsbote" dan prej kot drugi listi mesta Philadelphije.

Izjava neodvisnosti sama na sebi pravi, da se je sedanji vzorec ameriškega življenja pričel razvijati že v 18. tem stoletju. Dva podpisnika Izjave sta bila neangleškega izvora. John Morton je bil Šved, ozir. švedskega izvora (lastijo si ga tudi Fini in Norvežani), John Peca pa je bil najbrž Čeh (lastijo pa si ga tudi Italijani). Stirje od onih, ki so podpisali Izjavo neodvisnosti so bili novi državljani Amerike—rojenci so bili namreč v Angliji in na Škotskem.

Odlični in hrabri možje, ki so pospešili zmago, katere je prinesla tej deželi neodvisnost, so nosili imena kot Lafayette, Rochambeau, DeKalb, Von Steuben, Pulaski, Kosciuszko, Kovač, Febiger. Ti so prišli iz Francije, Bavarske, Prusije, Poljske, Danske, prišli so, da se bore za enakopravnost človeka, dočim so se na domači fronti odlikovali možje kot Robert Morris in njegov pomočnik Haym Solomon, poljski žid, ki sta pomagala zbrati dovolj gotovine, da je mogel Kontinentalni kongres izvesti vojno za neodvisnost. Vsi ti možje so žrtvovali svoje imetje in svoja življenja, včasih oboje, za novo deželo in nov narod.

Medtem ko je še divjala revolucija, se je trinajst kolonij združilo, kakor zdaj Združeni narodi, v svojo ustanovitveno trdno unijo. Zveza je temeljila na sestavi principov—Articles of Confederation—na podlagi katerih je bila sestavljena centralna vlada. Ta vlada pa ni imela vrhovne uprave, ki bi uveljavljala postave sprejete v kongresu, ali moči vrhovnega sodišča, ki bi moglo poravnati in izravnavati sporne zadeve med pristojnimi državami, obenem pa je imela posamezna država UNIJO pravico vetirati postav, ki je bila lahko povsedeči vsem ostalim dvajsetim državam.

Končno je postalo jasno, da je taka zakonodajna uredba nepraktična in pomanjkljiva, vsled česar je bila sklicana konvencija, ki se je vršila 1. 1787 katere naloga je bila, da sestavi ustavo, katere bo trajna. Za sprejetje te ustave pa je bila potrebna ratifikacija od strani devetih držav unije, kar je stvar zavlačevalo, ker so posamezne države kazale bojazen pred centralno oblastjo. Tako je vzel leto dni preden je prišlo "do popolnejše unije." Ljudje pa niso bili povsem zadovoljni niti s tem pač pa so zahtevali pisano izjavo glede svojih svoboščin—ta je tudi prišla v konstitucijo Zdr. držav tri leta kasneje potom

dodatkov, ki so poznani kot "Bill of Rights" ali izjava civilnih svoboščin.

Izza onega časa dalje je ameriška vlada in uprava posameznih trgov, mest, držav in okrajev v stalnem razvoju, sloneč sicer na prvotnih temeljih ustave, toda vedno se prilagodevaloj novim potrebam časa. Amerikanci so se tekom te dobe tudi naučili, da edini način gradnje njihove federalne enotnosti je oni, ki daje svobodo in pravico vsem. To je demokratični način—občinsko zborovanje, zborovanje odborov, zasedanje zbornice. To je način sporazumevanja ter nadaljujočega se razvoja, ki je morda počasen toda učinkovit, ker višji interesi družijo ljudstvo trdnje kot pa ga morejo razdvajati manjši in sebičnejši interesi stremeči za posameznimi koristmi.

Združeni narodi so pričeli slediti tej poti—demokratični poti katero so si utrlji Amerikanci v teku razvoja svoje dežele. Združeni narodi se lahko nauče kako je treba udeležiti demokratično—kajti v tej atomski dobi je nujno potrebno za vsakega izmed združenih narodov, da postane demokracija delujoča sila—dovolj tehten vzrok, da s časom nadvlada vsak drug nacionalni interes.

Novice iz stare domovine

Slikarska razstava v Mariboru. — V nedeljo 5. maja so mariborski upodabljajoči umetniki odprli razstavo svojih najnovejših del. Razstavljajo: Kos, Kavčič, Primožič, Zelj, Cinaver, Ipač, Polanko, Hribar, Kolbič in Bratuš.

Zbiranje železa v Dolu — Laze. — Žene in pionirji so v prvomajskem tekmovalstvu zbrali v Dolu —Laze čez 200 kg starega železa in pločevinastih škafeljev in čez 250 kg krp in tekstilnih odpadkov. Največ krp je prispeval krojač Jakob Troha, ki je sam dal čez 200 kg odrezkov.

Primorska mladina v Zireh. — V nedeljo 28. aprila so v Zireh gostovali umetniki iz Primorja, mladina iz Kojškega in iz Brd. Ženski mladinski zbor je zapel več lepih pesmi in podali so plese in deklamacije pod vodstvom Srečko Kumarja.

Fašistični zločin na Opčinah. — V četrtek dne 2. maja okrog 7:30 zvečer so prišli fašisti na dom bivšega partizana Antona Vremca, ki stanuje v ulici Ferrovija 73, v bližini nove železniške postaje in sicer: Biasin Luciano in brata Gallo Michele in Lilo. Vsi trije so priseljeni iz Italije. Biasin in eden izmed bratov sta stopila v hišo in s samokresom v roki grozila Vremcu. Nato sta stekla po stopnicah z namenom, da strgata z okna jugoslovansko zastavo. Vremcu se je posrečilo to preprečiti. Na dvorišču sta mu oba grozila, da ga prideta ponooč ustreliti. Eden izmed bratov Gallo je medtem čakal na cesti.

Medtem je prišlo kakih 15 vaščanov, ki so bili o dogodku obveščeni. Ko so se približali, je eden izmed bratov Gallo ustrelil v zrak in nato zbežal na bližnjo postajo. Vaščani so tekli za njim, da bi ga razorožili.

Tovariš Ludvik Sosič ga je prijel za roko in mu skušal strgati samokres, drugi pa so ga držali, da ne bi zbežal. Takrat je počil strel. Kroga je oprasnila Sosiča na levem zapetju in težko ranila na levi rami tovariša Milana Vremca. Le s težavo se je Sosiču posrečilo zločinu iztrgati samokres iz rok.

V zmedbi, ki je nastala, se je fašističnemu zločincu posrečilo zbežati. Druga dva fašista sta še prej pobegnila. Ranjenega Vremca so peljali v bolnišnico. Nato je dospela civilna policija iz Trsta. Sosič je samokres izročil policiji, ki je nato preiskala Gallovo stanovanje in stanovanje neke Marije Arena, roj. Loretto. Našli so brzostrelko, šest šaržerjev za brzostrelko in ročno granato. Arena, ki so jo dobili doma, so aretirali. Policija je nato odšla v bližnjo postajo, da stvar natančno preišče. Ranjenemu Vremcu so napravili transfuzijo krvi, njegovo stanje je resno.

Na Koroškem so bili prepovedani vsi prvomajski sprevodi. — Iz Celovca poročajo z dne 3. maja, da je na prošnjo koroške

glejmo v cvet. Zadaj je rubrika: Pionirski pišejo in še nekaj krajših stvari.

DOMOVI OSVOBODILNE FRONTE

Na seji IOOF dne 16. marca je bilo sklenjeno, da se od borom na terenu omogočijo domovi Osvobodilne fronte s klubbi, čitalnicami, knjižnicami itd., ki naj postanejo središče kulturnega in političnega dela in življenja na terenu. Aktivisti na deželi imajo nalogo, da v teh domovih uredijo tako življenje, ki bo v duhu smernice in programa Osvobodilne fronte.

Domovi Osvobodilne fronte morajo postati domovi, v katerih se bodo shajali h kulturno prosvetnemu in političnemu delu vsi aktivisti in člani O. F. Zato morajo biti ti domovi odprti vsemu ljudstvu, biti morajo resnično v službi ljudstva. Pri graditvi novih in pri obnovi starih zgradb, ki naj služijo kot domovi O. F. se ne sme gledati samo na to, da so te stavbe ali domovi lepi in dobro urejeni. Glavno je da je dom OF resnično žarišče kulturno prosvetnega in političnega dela.

Naturalizacija in imigracijska vprašanja in odgovori

VPRAŠANJE: Imam nečaka v Nemčiji, katerega bi rad dobil v Zed. države. On ni Nemec. V Nemčiji je bil odgnan tekem vojne in je še vedno tam. Pripravil sem potrebni affidavit ali izjavo jamstva v duplikatu in izposloval sem pismo od mojega delodajalca in od moje banke, kar vse bo priloženo affidavitu, da bo ameriški konzul tam videl, da imam dovolj gotovine, s katero morem nuditi pomoč svojemu nečaku ako bi isto pismo prejel. Kar bi v zvezi s tem sedaj rad vedel je naslednje: Kam naj pošljem te listine? Ali naj jih pošljem organizaciji Common Council for American Unity, potom katere sem se informiral glede affidavitov in drugih potrebnih listin, ali mojemu nečaku, ali morda ameriški konzulu?

ODGOVOR: Izjava jamstva (Affidavit of support) se nikdar ne pošlje organizaciji Common Council for American Unity. Pravilen postopek je, da se pošlje affidavit osebi kateri je namenjen. Seveda, če vaš nečak živi v onem delu Nemčije, ki je pod ameriške okupacije, lahko pošlje affidavit in druge listine, ki spadajo zraven, ameriški konzulatu v Nemčiji, in sicer onemu, ki je najbližji bivališču vašega nečaka. Sedaj so ameriški konzulati v naslednjih mestih Nemčije: v Berlinu, Bremen, Münihu, (Monakovu), Frankfurtu in Stuttgartu. Pismo z affidavitom in pristojnimi listinami je poslato vedno naslovljeno na pristojni konzulat obenem pa na Department of State, Washington 25. D. C. Znamka pa mora biti za pet centov, kakor za navadno pošto v Nemčiji. Ako je pismo težje kot eno unčo, tedaj morate dodati tri cente poštne za vsako naknadno unčo. Na kuverto morate zapisati razločno: "Immigration documents only."

VPRAŠANJE: Imam starejšega brata v Sloveniji. Rojen je bil v Ameriki toda nima ničesar, s čimer bi mogel to dokazati. Rad bi se vrnil v Ameriko in me sedaj prosi, da bi mu preskrbel ameriški rojstni list. Kaj naj storim?

ODGOVOR: Rojstni list, ki ga izda urad za javno zdravje ali pa urad za vitalne statistike (Health Department or Bureau of Vital Statistics), v kraju, kjer je bil rojen, je najboljši dokaz, da je bil rojen v tej deželi. Ako pa tega ni mogoče dobiti, ker znati starši niso rojstva otroka registrirali pri pristojnih oblastih, tedaj pošljite

mu krstni list cerkve, v kateri je bil krščen zaeno s pismom od pristojne civilne oblasti zdravstvenega urada ali urada za javno statistiko, da njegovo rojstvo pri teh ni bilo registrirano. Če pa vaš brat ni bil krščen, tedaj morate napraviti izjavo (affidavit), katero podpisati dve osebi, ki lahko pod prisego izpričati, da je bil vaš brat rojen v tej deželi. V to svrhu je dobro dobiti babico ali pa zdravnik, ki je bil navzoč pri rojstvu, lahko pa potrdijo dejstvo njegovega rojstva v tej deželi tudi tedanji sosedje ali prijatelji vaših staršev, ki so vašega brata poznali v detinski dobi. Osebe, ki dajo tako izjavo, pa morajo biti starejše od vašega brata in iz tega razloga nikakor ne morete vi sam napraviti take izjave, ker ste mlajši brat. Osebe, ki dajo potrebno izjavo poznavanja, morajo dati tudi nekaj podrobnosti o tem kako so poznali vašega brata in navedejo naj v dokaz gotove osebne značilnosti otroka.

Zahvala za presenečenje

Cleveland, O. — Dne 7. aprila 1946 nas je poklical po telefonu naš sin Frank, da bi prišla enkrat v vas. On pravi: Odkar sem prišel od vojakov, niste bili še pri nas. Pridite v nedeljo, ker bomo doma.

Možu sem rekla, da je res grodo, da ne bi sprejela povabila in šla. Tako sva se res odpravila in šla na počestno železnico. Nato reče Wiki: Bom jaz vas peljala in res je. Ko smo prišli do Franka, naju voznica pozdravi in pravi, da nima časa čakati na naju, da mora iti na "basket ball" igro. Nato se brž oglasi Frank in pravi, da naju bo že on peljal domov, ker morata iti tudi on in njegova žena na tisto igro, ker ona je knjigovodkinja za dotično skupino "basket ball" igralcev. Po kratkem vasovanju smo se res odpeljali proti domu.

Ko nas pripelje domov, pa mi reče, če imam ključ, da bo on odklenil vrata. Ko se vrata odprejo, od znotraj zbrani gostje zavpijejo: "Surprise!"

Midva sva se ustrašila, da se je kakšna nesreča zgodila. No pa so najini otroci nama naredili partijo v spomin najine 25-letnice poroke. Ne vem kako sva se zadržala ob tem presenečenju. Bila pa sva zelo vesela in zadovoljna ker sva videla, da imamo še dosti prijateljev. Tem potom izrekava prisrčno zahvalo najinim sinovom in njih soprogam in hčerkam, ker so nama podarili novo kuhinjsko peč, ki nama bo v trajnem spominu.

Prav lepa zahvala soprogam od sinov, ker so bile tako lepo uredile mizo, da bi ne bili lačni in ne žejni. Nadalje se želiva zahvaliti vsem najinim prijateljem za udeležbo in za krasna darila, ki so jih nama podarili ob tej priliki.

Se enkrat lepa hvala za srebrno košaro in za 25 srebrnih dolarjev na košari in za vsa druga darila, ki nama bodo ostala v lepem spominu.

Nadalje se želiva zahvaliti vsem prijateljem in sicer:

Mr. in Mrs. F. Požar, Mr. in Mrs. J. Ukmar, Mr. in Mrs. A. Traven, Mrs. Terezija Kocina, Julia Kocna, Mr. in Mrs. F. Bobnič, Mr. in Mrs. J. Bobnič, Mr. J. Bobnič st., Mr. in Mrs. Z. Dorn, Mr. in Mrs. C. Obluvaneček.

Se enkrat lepa hvala vsem skupaj in lep pozdrav od John in Mary Taučer, 3374 E. 116 St. *Cleveland, O.

Vsak en dolar! Clevelandski Slovenci bi morali nabrati eno tretjino določene vsote za otroško bolnico v Sloveniji! Če se bo zavedal vsak Slovenec in Slovenka z pokolonom enega dolarja, pa se bo stvar uresničila! Tudi v uradu "Enakopravnosti" se sprejemajo doneski.

UREDNIKOVA POŠTA

Vabilo na ogled
S. N. Muzeja

Cleveland, O. — V soboto in v nedeljo se pričakuje v Clevelandu precej zunanjih gostov iz vseh krajev. Ljudje gredo pa zato po svetu, da kaj vidijo. Ko pridejo gostje v Cleveland, jih domačini lepo prosi, da jih pripeljejo na ogled v Slovenski narodni muzej, v edinstveno zgodovinsko ustanovo ameriških Slovencev, ki se nahaja v Slovenskem narodnem domu, 6411 St. Clair Ave., soba št. 1. Domačini pri tem lahko dosti pomagajo, ako goste spremito v Dom na pregled muzeja, kar sicer ni še nobena razkošnost, ampak le skromno prizadevanje. Tem potom naznanjam, da bo S. N. Muzej odprt za splošno javnost v soboto 29. junija od 10. ure dopoldne do 8. ure zvečer; v nedeljo 30. junija pa od 9. ure dopoldne do 7. ure zvečer.

Vabljeni ste tudi vsi Clevelandčani in iz sosednjih mest, da pridete na obisk v muzej v teh dnevih. Vstopnina je prost. Sprejema se samo prostovoljne darove, če hoče kdo kaj prispevati in pa Ohijske Sales Tax znamke. Pridite in ogledajte si razstavo in izrazite svoje mnenje. Vas prijazno vabimo na obisk. Za Slovenski narodni muzej SND:

Erazem Gorshe,
tajnik-arhivar.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Duluth, Minn. — V tukašnji bolnišnici je umrl Raymond Radosevich, star 20 let in rojen v New Duluthu, kjer zapušča mater in staro mater. — Mike Budimeig iz New Dulutha se zdravi v bolnišnici St. Mary's.

Sygan, Pa. — Tukaj je naglo umrl Martin Cebula, star 75 let in doma iz vasi Leše pri Litiji. Zapušča sina in dve hčeri.

Milwaukee. — Dne 7. junija je naglo umrla vsled kapi Mary Camer (prej Ambros), stara 60 let, doma iz Savinjske doline, v Ameriki od 1906. Bila je aktivna na društvenem polju in naprednega mišljenja. Njen o trojček je bilo upepeljeno. Zapušča moža, iz prvega zakona štiri sinove in poročeno hčer in devet vnukov. — Dne 16. junija je umrl Anton Gorčar, star 64 let. Tukaj zapušča ženo, v Buena Parku, Cal., brata Joseph, v St. Louisu, Mo., sestro Mary, v North Chicagu, Ill., pa več sorodnikov.

Prispevajte za otroško bolnico, ne besed! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

I M A T E ZDRAVNIŠKE PREDPISE?

Ko vam zdravnik predpiše zdravila, je važno, da so ista skrbno in pravilno sestavljena. Naša lekarna je za natančno in dobro sestavo zdravniških predpisov prejele že štiri trofeje. Prinesite vaše predpise k nam.

Mandel Drug
LODI MANDEL, Ph. C., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO RD.

Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

Used Fat Makes Soap

One pound of salvaged fat makes 6 bars of laundry soap. Turn used fats in for 4c per pound.

BUDHIN DEMANT

GUSTAV LE ROUGE

(Nadaljevanje)

Lionel je bil ganjen in jo je hotel zadržati, toda ona je že bila izginila. Mladi mož je sedel na tla poleg posušenega debla stare sekvoje in začel premišljevati. Odkar je pristal v dolini Inka, so si sledili dogodki s tako naglico, da jih je pustil, da se vrstili sami od sebe, morda, da bi jih on vodil.

Komaj je bila Naola izginila, že je obžaloval, da je ni zadržal. Pri dekletovem ugodnem razpoloženju bi bil pač lahko rvedel, kaj se je zgodilo s profesorjem Parkerjem, kje tiči vjet, in pa morda celo tajnost njegove zaklada, o katerem je govorilo profesorjevo poročilo. Zelo je obžaloval svojo neodločnost: ljubka prikazen Naole ga je vsega prevzela.

— Zakaj je nisem odnesel, si je dejal, ko sem jo držal v naročju, še vso drhtečo od nevarnosti, iz katere sem jo iztrgal! Moram jo najti, ker sem jo tako bedasto izpustil iz rok.

Ko je Brady napravil ta sklep, je začel hladno premišljevati o položaju. Ostanke skrival v gozdu do noči, potem pa pojde po jedat, če bo mogoče, v notranjost svetlišča. Zaenkrat pač počaka. S svojo vsakdanjo previdnostjo je vtaknil nov naboj v brownin in se prebričal, da so Misteriji odvzeti papirji še vedno v notranjem žepu njegove suknje. Zajtrkoval je s tekom, kar mu je dal Mr. Swann, predno je zapustil bazo. Lahko je torej izhajal ves dan brez hrane. Razen tega je bilo v gozdiču, ki je bil menda kdaj sadni vrt, dovolj sadja, da mu več dni ne bi bilo treba peti lakote. Poleg tega je še imel polno steklenico whiskyja.

Skril za gostim grmom je nehtman nevoljno štel ure: bil je dela vreden človek in težko je prenašal pasivno brezdelje, h kateremu so ga silele okoliščine. Če si preganja dolgčas, se je bavil s tem, da je trgal sadje in ga razsekaval s svojim velikim nožem. Nato je zapazil majhno drevo, polno orehov, ki so visle preko se, in se je bil najprej skrilit. Ko se je bil splezal na staro drevo, bi bil takoj plezati po sekvoji. Ko je prišel na vrh, je bil zelo prebričan, ker je opazil, da je debla znotraj votla in da vodi po njem navzdol lestvica, napravljena iz dveh vrvi, spletenih iz

vlaknen aloe, in iz palic palmovega lesa. Brezdvomno je bil to skrit izhod, ki je dovoljeval svečenikom, da se v slučaju napada umaknejo, ali pa da hodi-jo v svetlišče, ne da bi jih kdo opazil.

— Tu ni dvoma, si je dejal; na ta način morda dosežem cilj, ki sem si ga stavil.

Ko se je prepričal, da je lestvica dobro pritrjena in da so vrvi dovolj močne, je začel stopati po njej navzdol. Čez par minut je opazil, da se je odprtina razširila in da so granitne stene nadomestile suhi les sekvoje. Brady je postal silno radoveden. Čez deset minut je došel do konca lestvice.

Ko se je dotaknila njegova noga porfirnega tlaka, bi bil skoraj vzkliknil od presenečenja in navdušenja. Prišel je bil namreč v veliko dvorano, katere strop so podpirali debeli stebri z lepimi okraski: maliki z rejenimi trebui so se smejali na svojih oltarjih in njih napih-njeni obrazi so izražali neverjetno divjost. Stopnice so vodile v druge dvorane, ki so bile še obširnejše. Njih obočje in zidove je bilo okrašeno z arabeskami in skulpturami. Njih enoličnost je bila naravnost impozantna, njih stil barbarski, a krasen.

Modrikasta luč je padala skozi ozke odprtine v visokih obokih in dišalo je po aloah in peruškem balzamu. Sicer so bili

velikanski prostori popolnoma ohranjeni in kameniti tlak je bil skrbno pomeđen.

Lionelu se ne bi zdelo nikakor čudno, če bi mu prišla nasproti povorka svečenikov, oblečenih v obleke iz perja in opasnih cvetličastih venci, dvigajoč velike kamenite nože, ki so služili za žrtvovanje ljudi.

Spoznal je, da je stopil v neodkrit svet, da je na čudežen način prišel v središče mrtve civilizacije, čije raznolične, obenem nežno čutne in divje duše ne bo mogel nikdo doumeti.

Občutek, da je zadel ob nekaj ogromnega in nepoznanega, ga je za nekaj časa čisto zmedel. Prvič si je dejal, da je brez-pobožnej, da je na tem, da izvrši bogoskrunstvo in da morda nima pravice razkriti teh misterijev.

Zdelo se mu je, da je ostavil moderno Ameriko in njena šumna mesta že pred davnim, davnim časom in da se je potopil v temnine preteklih vekov, odkod ne bo nikoli več mogel priti. Zbral je vso energijo, kar jo je imel, da obvlada ta čudni vtis. Misel, da najde Naolo, ga je le okrepila v njegovem sklepu.

V modri senci teh kript moram spet videti njeno čudovito lepoto. Ali ni ona svečenica teh malikov? Ona mi razkrije skrivnosti podzemnega svetlišča. Ne morem več živeti brez nje. Nikoli mi ni še nobena ženska vdahnila tako globoke in tako silne ljubezni.

Iz srca rad bi bil pustil pri miru vse zaklade, ki mu jih je obečalo poročilo profesorja Parkerja, samo če bi mogel odvesti seboj svečenico Solna.

Sedaj ni več okleval. Pogumno je stopal skozi tihe dvorane

naprej, srečeval na svojem potu kamenite velikane s krokodilskimi glavami, ki so sedeli zadovoljno s prekrizanimi nogami in tako spominjali na Budho. Dvorana se je vrstila za dvorano, ne da bi srečal žive duše in nekaj trenutkov se je bal, da se ne izgubi v tem podzemskem labirintu. Hotel se je vrniti v smeri dvorane, v katero je prišel skozi odprtino dol, toda tu je nenadoma začel oddaljeno govorjenje. Zdelo se mu je kot da len odmev.

Šel je sedaj v njegovi smeri čez stopnice, ki so bile tako ozke, da je bilo komaj prostora za eno osebo. Na ozkem stopnišču so besede zadevale mnogo razločneje njegovo uho, toda ničesar ni mogel videti. Zato je sklenil razpraskati malto med dvema kamnom, da bi napravil luknjico in pogledal skozi njo.

Njegovo delo bi bilo zaman, če bi bil začel kopati med masivnimi kockami, ki so tvorile debele zidove, toda imel je opraviti samo z navadnim tenkim zidom iz opeke, posušene na solnem; tako je naglo napravil luknjo, ki je bila dovolj prostorna, da vidi, kaj se godi na drugi strani zidu.

Takoj je obžaloval svojo ne-previdnost; ni še imel časa, da pogleda ali posluša skozi odprtino in že je čul skozi njo vzkli-ke jeze in presenečenja. Spoznal je, da je bil njegov poskus odkrit in da je padajoča malta obrnila nanj pozornost onih, ki

si jih je hotel ogledati. Misli-je, da je izgubljen, če bi ga presenetili na ozkem stopnišču, bi ga ujeli kot miš v mišnici. Moral je bežati.

Bežal je po stopnicah navzdol. Od vseh strani so se pri-kazovali svečeniki, ki so tekli iskati bogoskrunskega tujca, ki je udril v svetlišče. Lionel je imel komaj časa, da se je skril za malika, čigar široko zevajoče žrelo je bilo okrašeno z mogoč-no vrsto zob. Tu je čakal in prestrašeno mu je utripalo srce. Videl je starce, ki so tekali mimo v dolgih, pisanih oblačilih, vojnike, oborožene z bakrenimi sulicami in čeladami, okrašenimi z orlovskimi peresi.

Hodili so na vse strani in raz-burjeno govorili v jeziku, ki ga ni razumel. Dve ali trikrat so hi-teli tako blizu mimo Lionela, da bi jih bil lahko dosegel z roko. Drug za drugim so si ogledali luknjo v zidu, nato so pozorno pregledali tla, kot bi iskali sle-dove korakov, končno so se pa zbrali pred kipom, za katerim se je bil skril Lionel, brezdvomno, da se posvetujejo.

Lionel je zadrževal sapo in se ni ganil. Vsak trenutek je pričakoval, da ga sirovo zagradi-jo in na mestu pobijejo. Toda to se ni zgodilo. Azteki so se dol-go posvetovali, nato so se po-razgubili po drugih dvorinah svetlišča, ne da bi preplašeni Li-onel mogel zvedeti, kaj so skle-nili.

V svetlišču je spet zavladala obrnila nanj pozornost onih, ki

Američan, ki je čepel že celo uro za kipom in bil že zelo utru-jen, se je naposled odločil, da vstane in si poišče varnejše skrivališče. Takoj mu je prišlo na misel teči do lestve, ki je ve-dla v sekvojo in se vrniti v go-zdiček, tam počakati noči in nato spet iti dol v svetlišče.

Toda bridko je bil razočaran, ko je zapazil, da vrvene lestvi-ce ni bilo več na mestu. Brez-dvomno so jo duhovniki odstra-nili.

Bil je ujetnik podzemnega svetlišča, čigar vsi izhodi so bili brezdvomno dobro zastraženi.

Drugo poglavje
Človeška žrtev

Vkljub svojemu pogumu je Brady obupaval, ko je spoznal, da ni možno ubežati. Sedaj je razumel, zakaj svečeniki niso šli pregledovat vseh kotov sve-

tišča: vedeli so, da tujec, ki si je upal noter, ne more uiti. Če se še tako dobro skriva v labirintu podzemskih dvoran, ga neki dan prisili lakota, da se po-kaže.

Kar se tiče orožja, da se bra-ni zoper lakoto in sovražnike, je imel steklenico whiskyja, brownin in kopico nabojev.

Položaj je bil res obupen. Edi-no slabo upanje, ki mu je osta-lo, je bilo najti Naolo. Tisoč mi-sli je rojilo Lionelu po glavi, ko se je stisnil v kot in mirno ča-kal, da pride večer. Šele tedaj si je upal iz svojega skrivališča. (Dolje prihodnjik)

Vaš donesek za otroško bol-nico v Sloveniji bo znak lju-bezni in spoštovanja do po-trebnih. V ta namen lahko prispevate tudi v uradu "Ena-kopravnosti"!

BREZPLAČNO — 30 KOMADOV FLATWARE SET

ZA ŠEST OSEB — DAMO Z VSAKIM HRASTOVIM
DINETTE SETOM OD \$39.95 NAPREJ

P. E. CAMPUS FURNITURE CO.
10609 ST. CLAIR AVE., GL 5118

DRUŠTVOM IN PO-SAMEZNIKOM

SE NAZNANJA, DA BOMO SERVIRALI OBED V

NEDELJO. — ZA PODATKE POKLIČITE

A. MIHELIČ — IVanhoe 4511

POZOR!

Členjenemu občinstvu naznanjamo, da se nam je posrečilo upostaviti dobre vezi v starem kraju, tako da sedaj moremo pošiljati denar direktno na naslov-nike. Vsak naslovnik dobi denar v roke v teku 30 dni. In pobotnico denarne nakaznice lastnoročno podpisa-no po naslovniku dobimo nazaj za vse pošiljke, kot garancija, da je bil denar sprejet po pravemu naslov-niku.

Želimo omeniti tudi, da denar pošiljamo samo v do-larjih, ter v vsakem slučaju popolnoma garantirano do centa, kar se pošlje potom naše agencije.

Švota od \$10.00 do \$1.000 sprejemamo in pošiljamo po mnogo bolj zmerni ceni kot do sedaj, in tudi tri-krat hitreje kakor do sedaj.

Naj tudi omenimo, da paketi zdaj gredo dobro in da naša agencija še ni nobenega paketa izgubila, niti ni bilo kaj pokradenega iz paketov, poslani potom na-še agencije. To je v dokaz in dovoli povedano, da sko-ro vsi naši odjemalci od tedna do tedna pošiljajo pa-kete, ker so od sorodnikov dobili dobre vesti, da paketi prihajajo popolnoma zapečateni, kakor tudi da niti ena igla ni bila izgubljena.

Za dobro in točno postrežbo, se obrnite do dobro poznane in zanesljive agencije

Mihaljevich Bros. Co.

6424 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

SLOVENSKA
KUHARICA

NOVA KNJIGA S KUHINJSKIMI RECEPTI,
sestavljena po Ivanki Zakrajšek v New Yorku

JE NAPRODAJ V URADU
"ENAKOPRAVNOSTI"

CENA KNJIGI \$5

Prilika za

druga v prodajanju novelitete; ora biti zmožen slovenskega angleškega jezika. Majhna investicija. Za podrobnosti po-šlite EX 0779 po 6. uri zvečer.

ŽENSKE

za hišne služkinje

5. pop. do 1.40 zj.
5 večerov v tednu
\$34.00 tedensko

V downtown posloplju

Zglasite se v

Electric Building

700 Prospect Ave.
soba 901

Ženski uposlevalni urad

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

ELEKTRIČNO ŽIVLJENJE je še vedno ekonomično življenje, navzlic splošnemu povišanju stroškov življenja za 30% izza 1939 leta v tej okolici.

Danes zalagamo mi elektriko za domačo uporabo po najnižji povprečni ceni za enoto, v vsej naši 54-letni zgodovini—15% pod povprečno ceno v letu in 11% pod narodno povprečno ceno.

TISTE ENAKE NIZKE predvojne cene za elektriko, ki smo jih upostavili 1940 leta, so še vedno v veljavi. Pod temi cenami, več ko porabite elektrike za udobno in zdravo življenje, nižja je povprečna cena na enoti.

Danes naši domači odjemalci dobivajo, povprečno, 18% več elektrike za denar kot pa je bil slučaj 1939 leta.

Za podrobnosti glede upo-rabe elektrike na vašemu domu, pišite ali telefoniraj-te na naš Residential Divi-sion, CHerry 4200

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Iz Podplanine na Dolenjskem

Mr. Rudolph Knaus, 19801 Kewanee Ave., je prejel pismo od sestre Katice, poročene Lipovec, iz Podplanine blizu Čabra na Dolenjskem, ki piše:

"Podplanina pri Čabru na Dolenjskem, 22. marca 1946.

"Dragi brat!

"Po dolgem in težkem pričakovanju sem prejela Tvoje drago pismo, katerega sem se tako razveselila, da sem se razjokala ob njem, kakor malo dete. Veš, ljubi brat, spoznala sem iz Tvojega pisma, da še čutiš v srcu bratovsko ljubezen, katere ni ugasnila, ampak živi v tujini dalje Amerike.

"Dragi Rudy, pišeš, da naj opišem vojno stanje, kako smo preživeli te hude čase. Da, ljubi brat, vojna vihra je divjala po naši državi. Sovražna okupatorja sta opustošila našo lepo Slovenijo, kakor tudi Hrvaško in vse kraje Jugoslavije.

"Požgane vasi, porušena mesta, posekani gozdovi nas spominjajo na krutega sovražnika, kateri je štiri leta teptal našo zemljo. Trpeli smo veliko pomanjkanje v vseh ozirih, bežali iz kraja v kraj, da bi se izognili strašne smrti okupatorjevih rok.

"Eni smo ostali še pri življenju ali veliko število naših ljudi pa je izgubilo svoja mlada življenja pod krogli in nožem krutega sovraha. Kar ni pomnil našega ljudstva, ga je izgnal iz svojih domov v sužnost, da so tam umirali od lakote. Kar se je še živih ljudi vrnilo nazaj, so dobili svoje bivše domove požgane, imetja uničena. Sedaj so

brez strehe in brez vsega ostali. "Naša oblast se trudi in dela, da pomaga ljudstvu iz tega slabega položaja. Pomoč prihaja tudi iz Amerike za te ljudi. Sedaj naša država dela in gradi porušene stavbe tovarn, popravlja proge, da se obnovi promet, da se čim prej dvigne in obnovi naša mila domovina in da se s tem izbrisejo sledovi za vedno okupatorskega razdejavanja.

"Po tem strašnem boju in prestanem trpljenju si želimo in hrepenimo po miru in svobodnem življenju, katero stoji danes pred Jugoslovanskim narodom. Zato pa vi vsi, naši dragi, kateri bivate v tej lepi deželi Ameriki in, ki ste rod in kri slovanske krvi, bodite nam ob strani v pomoč svojcem, kakor tudi v pomoč za obnovo naših kakor tudi vaših rojstni domovini!

"Torej tukaj v tem pismu imaš nekoliko podatkov iz starega rojstnega kraja. Pomisli, da v tem kraju še žive Tvoji dragi, še stoji tista revna koča, v kateri je Tebi in meni tekla zibelka, ob kateri je nama slonela slovenska mati!

"Te moje vrstice naj vzbudijo v Tvojem srcu res bratovsko ljubezen, čut in dolžnost, katero po svoji možnosti tudi izpolni in nudi potrebne pomoči!

"Sprejmi srčne pozdrave od mene Tvoje sestre, kakor tudi od mojih otrok. Pozdrav vsem Slovencem v Clevelandu! Tvoja sestra,

"Katica Lipovec."

Dokler ni Primorska odločena Jugoslaviji, ostaneheta brata v vojski

Mrs. Frances Skvarca, 14703 Sylvia Ave., je prejela pismo od nečaka Antona Stegel iz Oreheka, pošta Prestanek, Postojna, katerega oče je bil po mučnem trpinčenju obešen z 50 drugimi narodnimi mučeniki. Fant se je z bratom odločil, da preje ne gresta od vojakov, dokler ne bo Primorska priključena Jugoslaviji, kamor po vsej pravici spada.

Pismo se glasi:
"Oreh pri Postojni, 13. aprila 1946.

"Draga teta!

"Z nepopisnim veseljem in iskrenostjo Vas najprišrenejše pozdravljam ter se Vam zahvaljujem za pismo in paket. Vesele nas, da se spominjate na našo družino, na naš in Vaš rojstni dom, na mojega očeta, ki je dal svoje življenje za svobodo in boljše bodočnost delovnega ljudstva.

"Teško nam je, če pogledamo na tiste dneve, ki smo jih doživljali v tej strahoviti vojni. Nemci in njih pomočniki niso poznali nobene milosti. Tu so bili sami umori za umorom. Cele vasi so požgali. Na Doberdobu so ljubi v šolo zaprli, nato so poslopje podminirali in vse skupaj spustili v zrak.

"V aprilu 1944 leta so iz zapora 'Coroneo' iz Trsta vzheli ven 72 nedolžnih ljudi ter jih peljali na Opčine in tam postrelili. Po Trstu so po ulicah obešali ljudi. Po vaseh pa so počenjali reči, o katerih se ne more govoriti. Najrajši so Nemci ljudi obešali. Kjer ni bilo primernih dreves, so pa naredili vislice. Kadar so obešali, so morali biti prisotni vsi ljudje iz cele vasi in tam gledati, kar so oni počeli. Če je kakšen kaj rekel, so pa še tistega obešali. Mrtve so pustili obešene, dokler se jim je zdelo, tudi po dva ali tri tedne.

"Sramotno je, kar so počeli naši domači izdajalci. Od prvega dne je bil ata izvoljen za tajnika Ljudskega odbora. On je bil prvi v naši vasi, ki je organiziral za Osvobodilno fronto, za

katero smo se vsi borili. Dne 7. aprila 1944 leta, ko so nas izdali, so prišli Nemci po ata in ga odpeljali v sosednjo vas Grobišče, kjer je bil izdajalec doma. Tam so ga hoteli obesiti z drugimi. Kar so počeli z njim je nepopisno.

"Ko so ga vsega polomili in ko so se naveličali ga mučiti, so zvezanega vrgli v en jarek, kjer je ležal celi dan. Zraven niso pustili nobenega, da bi mu dal malo vode. Nato proti večeru so ga peljali na Prestranek v grad, na nemški urad. Istega dne popoldne so Nemci aretirali mamo in obe sestre ter jih peljali v grad, kjer je bil ata zaprt. Tukaj so jih zasiljevali in pretepali. Za nekaj dni so spustili mamo, da je šla domov. Sestre so odpeljali v internacijo v Nemčijo. Bile so v najhujših političnih koncentracijskih taboriščih, kjer so obsojeni ljudje na teška dela do smrti.

"Starejša sestra Ivanka je imela takrat 18 let, mlajša Jelka pa 16 let. Ata so odpeljali v Trst v zapor v 'Coroneo.' Dne 23. aprila 1944 leta so ga vzeli ven ter ga peljali v palačo v ulici 'Gega.' V sredini palače se stopnjice krožijo do zadnjega nadstropja. Po krogu teh stopnic so obesili ata in 50 drugih tovarišev, med katerimi so bila tudi mlada dekleta in fantje po 16 let stari.

"Grozno je bilo. Očeta smo izgubili. Mi smo bili pa raztrešeni po svetu, da si nismo nikoli mislili, da se še kdaj vidimo. Eden za drugega nismo vedeli, če je še kdo živ. Edino uboga mati, ona je bila doma v oropani in razbiti hiši. Čakala je na usodo, katera pa ni kazala drugega kot smrt, katera je pretila ob vsakem koraku.

"Tukaj pri nas se je pričelo prav dobro življenje. Industrija je že prekorčila predvojno produkcijo. Vsi temkujemo za dvig dne je bil ata izvoljen za tajnika Ljudskega odbora. On je bil prvi v naši vasi, ki je organiziral za Osvobodilno fronto, za

svetu. Poleg tega so še Nemci vse oropali. Vse stroje iz tovarn so odpeljali v Nemčijo, kar pa ni so mogli odpeljati, so uničili.

"Z bratom Mirkotom sva sklenila, da ne greva iz vojske, dokler ne bo Primorska priključena k Jugoslaviji. V Oreheku

Dr. Joso Šušter:

Karavanke v narodno osvobodilni borbi

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca."

V vsej zgodovini je to med plodnim Posavjem in Podravjem ležeče pogorje, služilo vsem preganjanim in zasledovanim kot pribežališče.

Narodu je še v spominu, kako so ščitile naše prednike v času strašnih turških napadov, ki so grozili, da pretvorijo našo zemljo v pusto. V njih so v času Miklova Zale borci proti krvoločnemu nasilju našli zaželjeno oporo, po minuli nevarnosti pa iz njih zopet izšli na odprto polje, da zacelijo vsekane rane. Vedno so stale Karavanke proti nasilju, ščitile so preganjane in zasledovane.

Nad vse jasno pa so se Karavanke izkazale v pravkar minuli vojni. V zavetju njenih dolov in dolčin so se že leta 1942 zadržali odbori Osvobodilne fronte tako v Lobniku, na Obirskem, v Selah itd. Le tisti, kdor je poznal nemški teror na teh "rajhovskih" tleh, odkoder so zavrednejše narodnjake že izselili v koncentracijska taborišča, bo znal ceniti ta uspeh. Pa še tega je slanca pomorila, krvavih rablji so te prve aktiviste izsledili in jih 13 v Železni Kapli postrelili.

Avstrijska inozemska propaganda je te slovenske žrtve neopravičeno proglasila za "svoje!" Mučeniška kri je tudi tu izzvala ravno nasproten učinek.

MOŠKI IN ŽENSKÉ KI MORAJO NOSITI OPORE (trusses)

bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in ženske, da umerita opore. Lekarna je odprta ob nedeljah.

Mandel Drug

LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO RD.
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopolodne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitro postreženo. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.
HE 2730

KADAR RABITE zobozdravniško

oskrbo

POJDI TE K ZANESLJIVEMU
ZOBODRAVNIKU

Naš urad se nahaja na enem prostoru že 25 let. Za prvi obisk ni treba določiti časa—pridite kadarkoli—pozneje pa se bo delo, kakršnokoli želite v zobozdravniški stroki, izvršilo ob času ko vam bo najbolj prikladen.

PRVOVRSTNO DELO PO ZMERNIH
CENAH. VAM NAPRAVI

DR. J. V. ZUPNIK

6131 St. Clair Ave.
v poslopu North American banke
VHOD NA STRANI E. 82 ST.

se je dosti spremenilo, ker so nove hiše naredili. Električna je bila napeljana v vas že pred 15 leti. S tem končam ter Vas najsrčneje pozdravljam in prosim, pišite, ker z velikim veseljem prejmemo Vaša pisma.

"Anton Stegel."

kakor so ga krvoloki pričakovali: osvobodilno gibanje je med domačimi kllilo nezadržano dalje. Že pozimi leta 1942-43 so pod Peco prezimili prvi koroški partizani, se probušali kakor kralj Matjaževa vojska, zbirali nadaljnje ubežnike iz nemške vojske in se organizirali v čete.

Znameniti dan 16. marca! Še maloštevila, pa v svetem ognju plameneča četa izpod Pece je tedaj izvršila prvo vojaško akcijo proti kričečemu nemškemu nasilju in pri Jegartu nad Žitaro vasjo strla glavo gadu Hauptmannu, besnemu preganjalcu Slovencev. To dejanje je tresčilo med Nemce in nemškutarje kakor prvi vignerdi grom, nenadno in oglušujoče, da se logotni odmev ni več polegel.

Streli pri Jegartu so odjeknili po neodrešenem Korotanu in prinesli sproščenje, prebili led, v katerega so gestapovci vkovali te trpinčene duše! Odjeknili so po Sloveniji in oznanjali, da se vsi Slovenci, prav vsi zbirajo pod Titovo zastavo! Ti streli so odjeknili po vsem zavezniškem svetu ter mu sporočali, da se je prvi v tej gigantski vojski prineslo kopensko bojevanje na sama rajhovska tla!

Vneti čuvarki južne rajhovske meje so krčevito zbirali vse razpoložljive oborožene sile in jih gonili na hajke, neustane, noč in dan trajajoče hajke na partizane. Divji lov je rjovel po Karavankah, strašno znani feror teutonius se je razbesnel. Toda

Karavanke so dolga nezlopljiva hrbenica; vsaka skala—bunkar, neskočni gozdovi—skrišališče. Preganjeni partizani nosijo plamen upora gori po Podjunu, po Rožu, preskočijo še tja na Ziljo, že gospoduje nad vsemi vrhovi—titovka!

Slovenski Korotan, od Nemcev zaničevan in zatiran, je požrešnemu volku obtičal v grlu kakor kost, katero se mu je preveč mudilo pogoltniti. Naši borci za svobodo so vedno udarili tedaj in tam, kjer je najbolj zabolelo. Izsilili so spoštovanje do svoje strategije. Nemški bes ni poznal mej. Celu nad mrtvimi borci so se znašli in jih za vrat privezane vlekli po tleh v dolino, skozi sela in vasi, za strah!

Dosegli pa so ravno nasprotno. Tudi domačini so se na življenje in smrt povezali z borci v gorah, jih obveščali o pretečih nevarnostih, kolikokrat za lastno nevarnostjo, v lastno pogibeli. Predvsem pa: oskrbovali so jih z vsem, kar so pač imeli. Tako torej prva vojaška akcija partizanov ni ostala "zadnja," kakor so Nemci prerokovali. Številni borci se raslo. Že spomladi leta 1943 se je mogel organizirati prvi koroški bataljon, jeseni pa zapadni koroški odred.

S svojih položajev so partizani mogli izvrševati za skupno zavezniško stvar velevažno poslanstvo: kontrolirali in javljali so ves nemški promet okoli Celovca in Beljaka, prestregli so kurirje na bližnjih cestah in zvedeli za njihove tajnosti itd.

S svojo močjo pa so izvedli tudi nenadne akcije proti komunikacijam, proti tovarniškim napravam v Borovljah in na Bištrici, osvobodili so pri tem zavezniške vojne ujetnike Ruse, Francoze, Angleže. Reševali so angleške in ameriške pilote gorah in gozdovih. Sovražnik, zadet na važnih mestih, je bil prisiljen osredotočiti svoje raz-

položljive sile na te ranljive točke, obračati nanje glavno pozornost.

V številnih spopadih s partizani se je tudi izkazalo, da so Nemci redno podlegali, če niso bili v nadmočnih skupinah. Zato so držali samo važnejše komunikacije (železnico) in večje kraje ter izpostavljene postaje, kjer pa posadka ni smela preko-račiti ožjega, točno določenega okoliša. Vse ostalo, obširno ozemlje Karavank pa so morali prepustiti partizanom. Kljub besnemu nemških poživinjenec se partizani na rajhovskih tleh v Karavankah niso samo vzdružili, ampak so prešli celo v ofenzivo. Nemci so zdaj postavili vse nade na zimo 1943-44, da iztrebijo partizanstvo.

Strašna je zima v gorah s svojimi mrzlimi in toplejšimi vremenskimi prevrati, z burjami in zameti. In Nemci so to zimo temeljito izkoristili in pošiljali svoje hajke, po tisoč in tudi več dobro oboroženih in zlimsko opremljenih vojakov v gorovje, da bi vsakega partizana posebej na sveži sledi uničili. Toda spoznali so jeklene živce in železne prsi teh sinov in hčera Karavank, katerim je od notranjega ognja tudi tedaj toplo, ko škeplješ z zobmi!

Partizani, prebijejo bliskovito obroč, ki se je okoli njih že sklenil, se pomešajo v sili tudi med nemške hajke in neopoznani zopet izginejo, ležejo po najvišjih prelazih čez Karavanke, čez Meli in Šrbino v Košuti, čez Žleb in Vatelco ob Visoki Vrtači, da vzdržujejo potrebne zveze na jug, tudi če so Nemci glavne prelaze zasedli. Celu s topništvom jih Nemci na teh višinah zaman obstreljujejo. Karavanke ščitijo preganjane in zasledovane, in dajejo zavetišče svojim varovancem.

Tako se je torej tudi zima izkazala prej kot zaveznička parti-

zanov. Zmagoslavno in z legendarno slavo ovenčani so jo prestali. Trumoma so prihajali k njim ubežniki iz nemške vojske. Neodoljivo so privlačevali vsakega, kdor je prišel v njih bližino. Tako so bili Nemci prisiljeni, da posameznih vojakov preko Drave na jug sploh niso več pustili, črto Drave so močno zastražili. Nov uspeh: nemški raj se je umikal pred partizani na svojih tleh!

V začetku 1944 so partizani prodrli preko Drave v bližino Celovca, da pogledajo nemškemu lintverju naravnost v žrelo. Zapustili so zavetje Karavank kajti zvonovi Gospe Svete so vabili in klicali. Njih tih klic se je v tišini Karavank še mogel slišati, kakor poslednji vadi ljubice matere, kakor daljni glas mevn nekdanje svobode!

Sli so preko Drave v mraku temo, pa z žarečimi očmi in plamenečimi srci. Na nemški klic ver opleta in bije okoli sebe, bruha ogenj in žveplo, po po kaj tisoč izbranih SS-ovcev, divjih, neprestanih hajkavskih borci, ki pišejo pogubo nemski veličini, so neprijemljivi.

Običajna kost se zadržuje na žrešno žrelo tem huje, čim bolj grize! Nezadržno vdira Matjaževa vojska preko Drave tudi na visoke Djekše, na Knežo, se tuje na Sinji planini.

Ves slovenski Korotan je plamenih, zajet v osvobodilno gibanje. Čeprav je prišla še strahna zima 1944-45, sledil ji je mraz, pozabni maj, ko so naši boji razvili zmagovite zastave na lintverjem v Celovcu in na drugih sposvetkim poljem.

Končana je gigantska, herojska borba, Nestrpno čakamo, se odprejo arhivi in objavijo spomini o teh zgodovinskih dogodkih. Že sedaj pa lahko ugotovimo: Tudi slovenski Korotan prispeval v tej borbi pravo proti krivici svoj delež.

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO'S BASEMENT

Baš ko jih najbolj potrebujete! Za dom ali letovišče!

Sale!

ZNANEGA IZDELKA - dobro absorbirajo

TURKISH TOWELS

Sedaj—prvič v mnogih letih—je nam bilo mogoče zbrati skupaj dovolj brisač za tako priliko kot je ta. Vsi znani izdelki—Cannon, Moor in Haynes—dobro poznani za stil, izvrstno lastnost absorbiranja in brisače fine kakovosti za trajno rabo.

'Haynes' turške kopelne brisače

Velike mere 20x40-inčev
Dolgo-trajne, dobro absorbirajoče "obširne velikosti" brisače, ki so mehke, na debelo in tesno tkane. Svetlikajoče solidno pastelne barve z temnimi obrobi. Modre, rozaste, peach ali zelene barve.

Majhne brisače za umivanje iz enakega blaga vsaka 11c

65c

22x44 inčev "Moor"
kopelne brisače

75c

Modre, rozaste, zelene ali peach pastelne barve z barvanimi robi. Dobro absorbirajo. Majhne brisače za umivanje, iz enakega blaga vsaka 16c

22x44 inčev "Cannon"
turške brisače

62c

Krasne, turške kopelne brisače, z belimi ali barvanimi robi. Posebno za to ceno. Majhne brisače za umivanje, iz enakega blaga vsaka 11c

17x26 inčev "Moor"
brisače "guest" mere

43c

Dobro absorbirajoče, tesno tkane brisače v pastelni barvi rozi, modri, zeleni ali peach. Robi v kontrastni barvi. Majhne brisače za umivanje iz enakega blaga vsaka 16c

20x40 inčev "Haynes"
turške brisače

40c

Atraktivne, fine kopelne brisače z posebnimi vzorci tkani v raznih barvah. Pastelne barve. Majhne brisače iz enakega blaga vsaka 8c